

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **A.P.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2026 r.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt XVI K 794/23

- 1. uchyla zaskarżony wyrok łączny w części oznaczonej jako pkt I i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Częstochowie;**
- 2. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża Skarb Państwa.**

Kazimierz Klugiewicz

Zbigniew Puskarski

Andrzej Stępka

UZASADNIENIE

A.P. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Lublińcu z dnia 13 września 2017 r., sygn. akt II K 21/17, za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 28 grudnia 2016 r., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie. Nadto orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. W toku postępowania wykonawczego karę ograniczenia wolności zamieniono na zastępczą karę 90 dni pozbawienia wolności, która, podobnie jak środek karny, została wykonana;

2. Sądu Rejonowego w Lublińcu z dnia 4 maja 2022 r., sygn. akt II K 340/21, za czyn z art. 283 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., popełniony w dniu 11/12 grudnia 2020 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby;

3. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 17 maja 2023 r., sygn. akt XVI K 1008/22, za czyn z art. 278 § 1 k.k., popełniony w dniu 10 kwietnia 2022 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, którą skazany odbył w całości;

4. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 7 lipca 2023 r., sygn. akt IV K 534/22, za czyn z art. 280 § 1 k.k. i in., popełniony w dniu 5 grudnia 2021 r., na karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, której odbywanie skazany rozpoczął w dniu 18 września 2023 r., a jej zakończenie przewidziano na dzień 14 listopada 2025 r.

Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokiem łącznym z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt XVI K 794/23, na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1a k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 2, 3 i 4 i wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku), zaliczając na jej poczet wskazane okresy kar już odbytych w sprawach: XVI K 1008/22 i IV K 534/22 (pkt 2). W zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym uznał, że poszczególne wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu (pkt 3). W pozostałej części umorzył postępowanie (pkt 4). Zwolnił skazanego w całości od ponoszenia kosztów sądowych, a wydatkami w sprawie obciążył Skarb Państwa (pkt 5).

Opisany wyrok łączny nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 24 stycznia 2024 r.

Kasację od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt XVI K 794/23, wniósł Prokurator Generalny. Na

podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w zakresie orzeczenia o karze łącznej (pkt 1 części dyspozytywnej) na korzyść skazanego A.P., zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 89 § 1b k.k. i art. 86 § 1 k.k. poprzez połączenie kary pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (której wykonania nie zarządzono) wyrokiem Sądu Rejonowego w Lublińcu z dnia 4 maja 2022 r., sygn. akt II K 340/21 (w wymiarze 8 miesięcy), z karami bezwzględными pozbawienia wolności orzeczonymi przez Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokami o sygn. akt: XVI K 1008/22 (w wymiarze 3 miesięcy) i IV K 534/22 (w wymiarze 2 lat i 2 miesięcy), a w konsekwencji orzeczenie kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności w sytuacji, gdy pierwszy ze wskazanych przepisów zobowiązywał Sąd do przyjęcia, że miesiąc pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, w związku z czym kara łączna mogła być ukształtowana w granicach od 2 lat i 3 miesięcy do 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności”.

Podnosząc tak sformułowany zarzut wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, co przy zastosowaniu art. 535 § 5 k.p.k. pozwoliło uwzględnić ją w całości na posiedzeniu bez udziału stron. Nie ulega bowiem wątpliwości, że Sąd meriti, orzekając wobec skazanego A.P. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, rażąco naruszył zarówno art. 89 § 1b k.k., jak i art. 86 § 1 k.k.

Przepisy art. 89 k.k. zezwalają na połączenie kar pozbawienia wolności również w wypadku, gdy są orzeczone w postaci bezwzględnej i z warunkowym zawieszeniem wykonania. Z ograniczeniami wynikającymi z art. 89 § 1 k.k. jest wtedy możliwe orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, natomiast w razie orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności w postaci bezwzględnej ma zastosowanie przepis art. 89 § 1b k.k., zgodnie z którym sąd powinien przyjąć, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez

warunkowego zawieszenia jej wykonania. Zatem, skoro Sąd Rejonowy w Częstochowie łączył orzeczone wobec A. P. trzy kary jednostkowe, z których jedna wynosiła 8 miesięcy i była karą pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a pozostałe dwie wynosiły odpowiednio: 3 miesiące oraz 2 lata i 2 miesiące bezwzględnego pozbawienia wolności, to zgodnie z art. 86 § 1 k.k. karę łączną bezwzględnego pozbawienia wolności mógł orzec w granicach od 2 lat i 3 miesięcy do 2 lat i 9 miesięcy. Wymierzenie skazanemu kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności rażąco naruszało wskazane w zarzucie kasacji przepisy prawa materialnego i miało istotny wpływ na treść wyroku łącznego, który przy prawidłowym stosowaniu przepisów zawierałby inne rozstrzygnięcie co do kary łącznej pozbawienia wolności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy zgodnie z wnioskiem kasacji uchylił wyrok w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi, który wymierzy A.P. prawidłową karę łączną pozbawienia wolności.

Kazimierz Klugiewicz

Zbigniew Puskarski

Andrzej Stępka

[WB]

[a.ł]